

Inhoud

- Inleiding
- Kennismaking met de applicatie de repository
- DOM manipulatie
- Interactiviteit via events
- Extra methodes om de DOM te bevragen

• repository: 07thDOM

07 Document Object Model

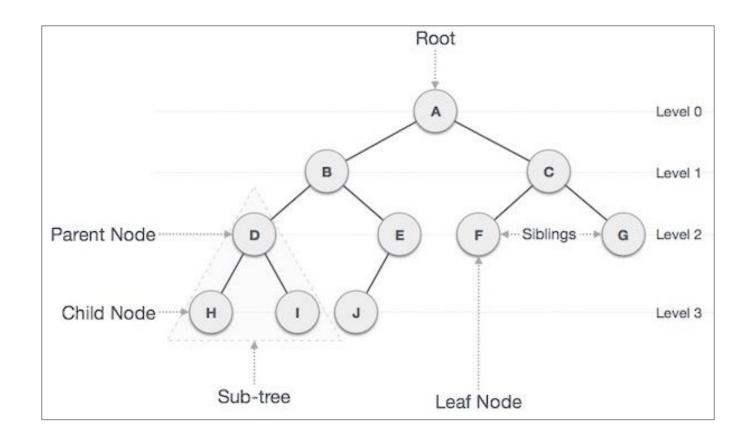
Inleiding

- Wat is DOM?
 - Web API
 - standard: https://dom.spec.whatwg.org/
 - Vanuit een programma kan je een HTML document als volledig object benaderen
 - · Bouwt een **boomvoorstelling** van het HTML document in het geheugen
 - Biedt klassen en methodes (tree-gebaseerde API) aan om via code door de boom te navigeren en bewerkingen uit te voeren.
 - Platform- en taalonafhankelijke API
 - Ontworpen voor HTML en XML

Boomstructuur - terminologie

- Een node kan zijn:
 - Document
 - een DOCUMENT_NODE bevat de toegangspoort tot de DOM, het stelt het volledige document voor.
 - bevat een verwijzing naar het <html>-element.
 - Element:
 - elke html-element komt overeen met een ELEMENT_NODE in de boom
 - Text:
 - de tekst-inhoud van een element is een **TEXT_NODE**, voorgesteld als child van het element-node Let op: witruimte tussen elementen wordt ook voorgesteld als een text-node.
 - •

Node type constants		
Constant	Value	Description
Node.ELEMENT_NODE	1	An Element node like or <div>.</div>
Node.TEXT_NODE	3	The actual Text inside an Element or Attr.
Node.CDATA_SECTION_NODE	4	A CDATASection, such as CDATA[[]] .
Node.PROCESSING_INSTRUCTION_NODE	7	A ProcessingInstruction of an XML document, such as xml-stylesheet … ? .
Node.COMMENT_NODE	8	A Comment node, such as .
Node.DOCUMENT_NODE	9	A Document node.
Node.DOCUMENT_TYPE_NODE	10	A DocumentType node, such as html .
Node.DOCUMENT_FRAGMENT_NODE	11	A DocumentFragment node.

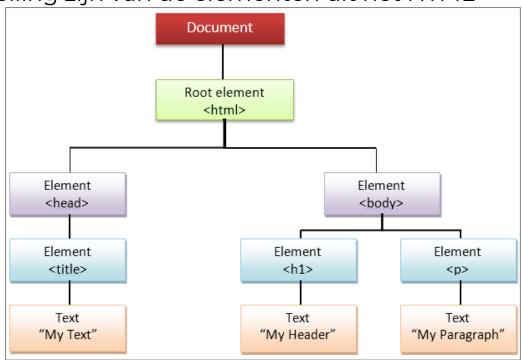
DOM stelt het HTML Document voor als een boom met nodes.

De boom bevat bv. element-nodes die een voorstelling zijn van de elementen uit het HTML

document

• DOM + javascript

- DOM manipulatie, bv. opvragen, wijzigen, verwijderen, creëren van nodes
- wijzigingen in de DOM worden gereflecteerd op de webpagina

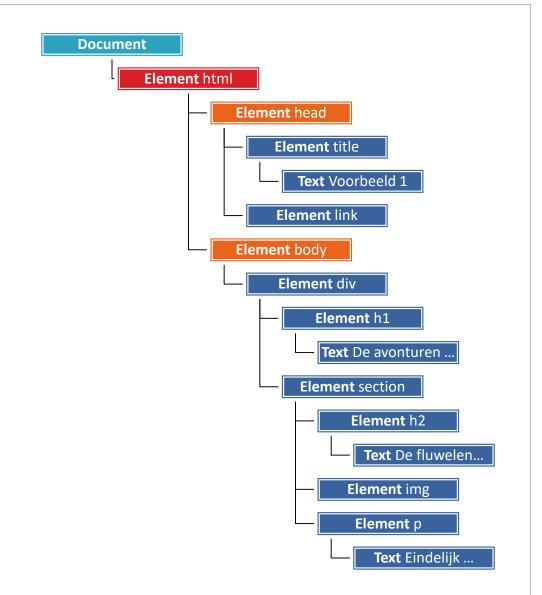

Voorbeeld

```
.html DOM
```

```
<html>
  <head>
    <title>Voorbeeld 1</title>
    <link rel="stylesheet"</pre>
      href="css/urbanus.css" />
  </head>
  <body>
    <div class="main">
      <h1>De avonturen van Urbanus</h1>
      <section id="urbanus_140">
        <h2>De Fluwelen Grapjas</h2>
        <img src="images/urbanus 140.jpg"</pre>
           alt="urbanus 140" />
        Eindelijk erkenning! ...
      </section>
    </div>
  </body>
</html>
```


07 Document Object Model

Javascript en de DOM
Overzicht van het voorbeeld 2deHands

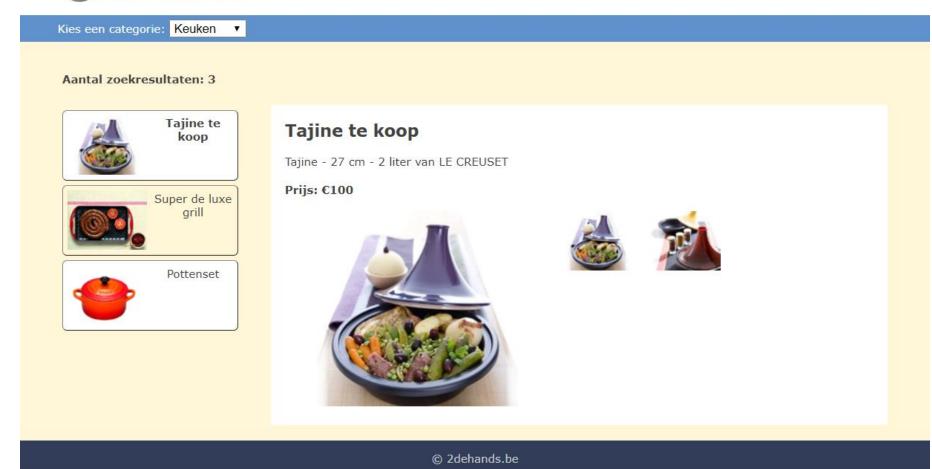
Voorbeeld

- In de volgende slides wordt het onderstaande voorbeeld uitgewerkt
 - De gebruiker selecteert een categorie
 - Het aantal zoekertjes uit die categorie verschijnt
 De zoekertjes uit die categorie worden getoond aan de linkerkant
 - Als de gebruiker klikt op een zoekertje aan de linkerkant, verschijnen de details aan de rechterkant.
 - De tekst van het zoekertje waarop werd geklikt, komt in vet
 - Als de gebruiker klikt op een thumbnail aan de rechterkant, wordt de grote afbeelding aangepast

Voorbeeld

dehands.be

Voorbeeld – HTML code

Hieronder staat de HTML code. Let op de id's

```
<body>
 <header>
    <div id="logo"><img src="images/2dehands-be_logo.svg" alt="logo" /></div>
 </header>
 <aside>
    <div id="zoekpaneel">
      <label for="categorie">Kies een categorie:</label>
      <select name="categorie" id="categorie">
         <option value="Alles">Alles</option>
      </select>
    </div>
 </aside>
 <div id="wrapper">
    <div id="aantalProducten"></div>
   <div id="overzichtProducten"></div>
    <div id="productDetails"></div>
 </div>
 <footer>&copy; 2dehands.be</footer>
 <script src="js/2dehands.js"></script>
</body>
```


De klasse Product

- properties:
 - id
 - eigenaar
 - postcode
 - gemeente
 - titel
 - omschrijving
 - prijs
 - categorie
 - afbeeldingen

```
class Product {
#id;
      #eigenaar; #postcode; #gemeente;
                                             #titel;
#omschrijving; #prijs; #categorie; #afbeeldingen;
  constructor(id, eigenaar, postcode, gemeente, titel,
omschrijving, prijs, categorie, afbeeldingen) {
   this.#id = id;
   this.#eigenaar = eigenaar;
   this.#postcode = postcode;
   this.#gemeente = gemeente;
   this.#titel = titel;
   this.#omschrijving = omschrijving;
   this.#prijs = prijs;
   this.#categorie = categorie;
   this.#afbeeldingen = afbeeldingen;
  // getters
```

De klasse ProductenRepository

- In dit voorbeeld worden alle producten opgeslagen in de ProductenRepository.
- Een repository is een centrale plaats waar data opgeslagen wordt en die een aantal eenvoudige bewerkingen rond deze data implementeert, bijvoorbeeld
 - Alle data opvragen
 - Specifieke data opvragen adhv bepaalde voorwaarden
 - Data toevoegen
 - Data verwijderen
 - **...**
- In ons voorbeeld is data hard coded
 - In een verdere les zal behandeld worden hoe je data kan toevoegen aan de repository vertrekkend van een JSON bestand of van een webservice.

De klasse ProductenRepository

```
class ProductenRepository {
 #producten = [];
 constructor() {this.haalProductenOp(); }
 get producten() { return this.#producten; }
 // Voegt het product achteraan toe aan de array _producten
 voegProductToe(product) { ... }
 // Retourneert het product met opgegeven id
 geefProduct(id) { ... }
 // Retourneert een array met producten behorend tot de opgegeven categorie
 geefProductenUitCategorie(categorie) { ... }
 // Retourneert een array van strings met unieke categorieën
 geefAlleCategorieen() { ... }
 // Vul de repository met producten (hard gecodeerd)
 haalProductenOp() { ... }
```

Tip: klap in VS Code de code van haalProductenOp toe

De klasse ProductenComponent

- Deze klasse vormt de lijm tussen ons domein (Product & ProductenRepository) en de HTML pagina
 - als de gebruiker iets wijzigt op de html pagina gaat het domein aangesproken worden en de web pagina aangepast worden
 - voorbeeld: de gebruiker kiest een categorie:
 - de ProductenComponent gaat het domein aanspreken om de producten van die categorie op te halen
 - · de ProductenComponent gaat de DOM (~web pagina) updaten met die producten

De klasse ProductenComponent

- Om zijn werk te kunnen doen heeft de ProductenComponent nood aan
 - domeinobject(en), in ons geval de ProductenRepository
 - DOM, sowieso toegankelijk via de document property van het global windowobject

```
class ProductenComponent {
 #productenRepository;
  constructor() { this.#productenRepository = new ProductenRepository(); }
  // Initialiseer de pagina
  initialiseerHtml() {
 // Vult de select-list met alle categorieën
  categorieenToHtml(categorieen) { ... }
 // Toont overzicht van alle producten voor de opgegeven categorie
  productenToHtml(producten) { ... }
  // Toont de details van het product met opgegeven id
  productDetailsToHtml(product) { ... }
```


De function init()

 In de function init() wordt een object van de klasse ProductenComponent geïnstantieerd en wordt de pagina geïnitialiseerd.

```
function init() {
  const productenComponent = new ProductenComponent();
  productenComponent.initialiseerHtml();
}
```

 De function init() wordt aangeroepen op het moment dat de DOM volledig is opgebouwd

```
window.onload = init;
```


2deHands

vervolledig de implementatie van de methodes in de klasse ProductenRepository

ProductenRepository - voegProductToe(product)

```
// Voegt het product achteraan toe aan de array #producten
voegProductToe(product) {
  this.#producten.push(product);
}
```

- Bekijk het resultaat, gebruik breakpoints
 - of schrijf de inhoud van de repository naar de console

ProductenRepository – geefProduct(id)

```
// Retourneert het product met opgegeven id
geefProduct(id) {
   return this.#producten.find(product => product.id === id);
}
```


ProductenRepository – geefAlleCategorieen()

```
// Alternatief:
geefAlleCategorieen() {
   // Mbv map wordt de array van producten overlopen en wordt een array
   // geretourneerd met per product de categorie
   // Deze array wordt gebruikt bij de creatie van de set. Als de categorie al bestaat in
   // de set, zal die niet opnieuw worden toegevoegd. Dat is juist de essentie van een set
   // Mbv de spread - operator wordt de set omgevormd naar een
   // array. Daarop kan dan gemakkelijk de sort - bewerking toegepast worden
   return [... new Set(this.#producten.map(product => product.categorie))].sort();
}
```


ProductenRepository - geefProductenUitCategorie

```
// Retourneert een array met producten behorend tot de opgegeven categorie (case-insensitive)
geefProductenUitCategorie(categorie) {
   categorie = categorie.toUpperCase();
   return categorie === 'ALLES' ?
    this.#producten:
   this.#producten.filter(p => p.categorie.toUpperCase() === categorie);
}
```


07 Document Object Model

Javascript en de DOM

voorbeeld 2deHands – dynamisch updaten van de pagina

Wijzigen van de DOM

 We zagen reeds hoe we een element-node uit de DOM-tree kunnen ophalen via het id-attribuut van dat element, bv. ophalen van het element met id productDetails

```
const element = document.getElementById('productDetails');
```

- Er zijn nu verschillende manieren om de DOM-tree te wijzigen, vertrekkend van een element
 - insertAdjacentHTML(..., ...)
 - innerHTML(...)
 - createElement(...) + setAttribute(...) + appendChild(...)

Wijzigen van de DOM – insertAdjacentHTML()

 De functie insertAdjacentHTML() parset de meegegeven HTML-tekst en voegt de resulterende nodes toe aan de DOM structuur op de meegegeven positie

```
element.insertAdjacentHTML(position, text);
```

Parameters

position

A **DOMString** representing the position relative to the **element**; must be one of the following strings:

- 'beforebegin': Before the element itself.
- 'afterbegin': Just inside the element, before its first child.
- 'beforeend': Just inside the element, after its last child.
- 'afterend': After the element itself.

text

The string to be parsed as HTML or XML and inserted into the tree.

```
<!-- beforebegin -->
<!-- afterbegin -->
    foo
    <!-- beforeend -->

<!-- afterend -->
```

voorbeeld positionering tov het
element

Wijzigen van de DOM – insertAdjacentHTML()

voorbeeld

```
Dit is de paragraaf
  const element = document.getElementById('pId');
  element.insertAdjacentHTML('afterbegin', '<div>Dit is de toegevoegde div</div>');
<div>Dit is de toegevoegde div</div>
 "Dit is de paragraaf"
```

2deHands

we vervolledigen de implementatie van de methodes in de klasse ProductenComponent

voorbeeld 2dehands - categorieenToHtml(categorieen)

De select lijst in de index.html Kies een categorie: Alles ▼ <select name="categorie" id="categorie"> Alles <option value="Alles">Alles</option> </select> TODO: alle categorieën overlopen, voor elke categorie een <option> toevoegen aan de select lijst <select name="categorie" id="categorie"> <option value="Alles">Alles</option> Kies een categorie: Alles <option value="Keuken">Keuken</option> Alles <option value="Meubelen">Meubelen</option> Keuken <option value="Tuin">Tuin</option> Meubelen </select> Tuin

voorbeeld 2dehands - categorieenToHtml(categorieen)

De select lijst in de index.html Kies een categorie: Alles ▼ <select name="categorie" id="categorie"> Alles <option value="Alles">Alles</option> </select> // Vult de select-list met alle categorieën categorieen.forEach((categorie) => document.getElementById('categorie') .insertAdjacentHTML('beforeend', `<option value="\${categorie}" >\${categorie}</option>`)); <select name="categorie" id="categorie"> Kies een categorie: Alles <option value="Alles">Alles</option> Alles <option value="Keuken">Keuken</option> Keuken <option value="Meubelen">Meubelen</option> Meubelen <option value="Tuin">Tuin</option> Tuin </select>

Wijzigen van de DOM – innerHTML

- via de innerHTML-property van een element kan je de HTML die zich binnen dat element bevindt opvragen/wijzigen.
- merk op dat als je de innerHTML wijzigt je alles die binnen het element aanwezig was overschrijft...

```
const content = element.innerHTML;
element.innerHTML = htmlString;
```


Wijzigen van de DOM – innerHTML

voorbeeld

```
Dit is de paragraaf
              const element = document.getElementById('pId');
              element.innerHTML = '<div>Dit is de div! Waar is de rest?</div>'
<div>Dit is de div! Waar is de rest?</div>
element.innerHTML = '';
```


2deHands

we vervolledigen de implementatie van de methodes in de klasse ProductenComponent

voorbeeld 2dehands - productenToHtml(producten)

- In de linkerkolom moeten de producten van de gekozen categorie verschijnen.
 Daartoe zullen we de functie productenToHtml implementeren. In de volgende slides wordt dit stap voor stap uitgewerkt.
- In deze functie
 - wordt het aantal gevonden producten uitgeschreven
 - wordt het element met id overzichtProducten leeg gemaakt
 - wordt voor elk product van de gegeven producten dynamisch de HTML code gegeneerd

voorbeeld 2dehands – productenToHtml(producten)

Stap 1 – uitschrijven van het aantal producten

voorbeeld 2dehands – productenToHtml(producten)

Stap 1 – uitschrijven van het aantal producten

```
<div id="aantalProducten"></div>
                TODO:
                    aantal producten bepalen
                    binnen de div #aantalproducten een h4-element zetten
▼ <div id="aantalProducten">
   <h4>Aantal producten: 16 </h4>
 </div>
```


Stap 1 – uitschrijven van het aantal producten

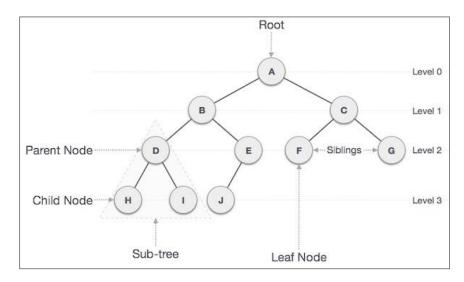
```
<div id="aantalProducten"></div>
               document.getElementById('aantalProducten').innerHTML =
                 `<h4>Aantal producten: ${producten.length} </h4>`;
▼ <div id="aantalProducten">
   <h4>Aantal producten: 16 </h4>
                                                                            HO
 </div>
```


- je kan ook zelf **expliciet nodes maken en toevoegen** aan de DOM-tree
- creatie van nodes
 - const an Element Node = create Element (tag Name)
 - const aTextNode = createTextNode(text)
- toevoegen van een node
 - node.appendChild(newChild)

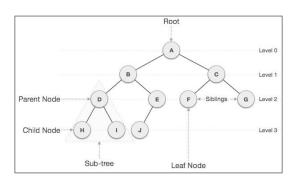
· voegt een node 'newChild' toe na de laatste child-node van node. De nieuw toegevoegde node

wordt geretourneerd.

- nog enkele methodes...
 - removeChild(removechild) verwijdert een child node van de document tree. De verwijderde node wordt geretourneerd (en kan dus eventueel nog verder gebruikt worden)
 - replaceChild(newchild, oldchild) vervangt de oldchild node door de newchild node. De verwijderde oldchild node wordt geretourneerd (en kan dus eventueel nog verder gebruikt worden)
 - cloneNode(deepcopy) creëert en retourneert een exacte kloon. Als de boolean parameter deepcopy gelijk is aan true wordt een kloon gemaakt van de node zelf en de volledige subtree, anders wordt enkel een kloon gemaakt van de node zelf.

- werken met attributen
 - setAttribute(attrName, attrValue)
 - getAttribute(attrName)
 - removeAttribute(attrName)
- merk op: voor standaard attributen (~attributen herkend oor de browser) kan je ook werken met de .-notatie
 - daar class een gereserveerd woord is dien je .className te gebruiken ipv .class

voorbeeld

```
Dit is de paragraaf
           const divElement = document.createElement("div");
           divElement.setAttribute("id", "divId");
           const divTekst = document.createTextNode("Hier is de tekst voor de div...");
           divElement.appendChild(divTekst);
           element.appendChild(divElement);
"Dit is de paragraaf"
 <div id="divId">Hier is de tekst voor de div...</div>
```


2deHands

we vervolledigen de implementatie van de methodes in de klasse ProductenComponent

- In de linkerkolom moeten de producten van de gekozen categorie verschijnen.
 Daartoe zullen we de functie productenToHtml implementeren. In de volgende slides wordt dit stap voor stap uitgewerkt.
- In deze functie
 - wordt het aantal gevonden producten uitgeschreven
 - wordt het element met id overzichtProducten leeg gemaakt
 - wordt voor elk producten van de gegeven producten dynamisch de HTML code gegeneerd

• Stap 2 – overzicht van de producten genereren

• Stap 2 – overzicht van de producten genereren

```
<div id="overzichtProducten"></div>
```

TODO:

alle producten overlopen voor elk product een div met daarin een img en een p genereren

Stap 2 – overzicht van de producten genereren

```
<div id="overzichtProducten"></div>
```


- don't forget
 - als de categorie wijzigt en andere producten moeten getoond worden gaan we eerst de div moet leegmaken, we starten dus best met

```
document.getElementById('overzichtProducten').innerHTML = '';
```


- merk op
 - de randen en andere opmaak van deze div's is gedefinieerd in de css

```
#overzichtProducten {
    width: 200px;
    float: left;
#overzichtProducten div {
    text-align: center;
    border: 1px outset #848583;
    border-radius: 5px;
    margin: 5px;
    cursor: pointer;
    overflow: auto;
#overzichtProducten div img {
    float: left;
    margin: 5px;
#overzichtProducten div p {
    margin: 3px;
    padding-top: 3px;
```


 extra: achtergrond van producten moet alterneren van kleur, we maken gebruik van de css class wit

```
producten.forEach((product, index) => {
   const divElement = document.createElement('div');
   divElement.id = product.id;
   if (index % 2 === 0) {
     divElement.className= 'wit';
                                                                                                             Prachtige
                                                                                                             eetkamer
   divElement.insertAdjacentHTML(
     'afterbegin',
     `<img src=images/${product.id}/thumbs/thumb_${product.afbeeldingen[0]}.jpg alt=${pr</pre>
                                                                                                           Eetkamer met
                                                                                                             6 stoelen
           ${product.titel} `
   document.getElementById('overzichtProducten').appendChild(divElement);
 });
                                                                                                             Eetkamer
                                                                                                           landelijke stijl
                                                                                                           met zitbankje
                                                                                                             Moderne
                                                                                                            slaapkamer
```

Klassieke

07 Document Object Model

Javascript en de DOM Interactivite it via events

- als een andere categorie wordt geselecteerd dan moet het overzicht van de producten aangepast worden, lees:
- wanneer het change-event wordt afgevuurd op de select #categorie dan moeten we
 - weten welke categorie werd gekozen, dit kan via het value-attribuut van het select-element
 - de juiste producten ophalen via de repository: geefProductenUitCategorie(categorie)
 - het producten overzicht aanpassen: productenToHtml(producten)
 - er is op dat moment geen product geselecteerd en dus moet de div #productDetails niet getoond worden, dit kan via het style.display-attribuut op "none" te zetten


```
document.getElementById('categorie').onchange = () => {
    productenComponent.productenToHtml(
        productenComponent.productenRepository.geefProductenUitCategorie(
        document.getElementById('categorie').value));
    document.getElementById('productDetails').style.display = 'none';
}
```

• In de init function

- als op een product wordt geklikt dan moeten de details van het product getoond worden lees:
- wanneer het click-event wordt afgevuurd op de div #productId dan moeten we
 - de details van het product ophalen via de repository geefProduct(id)
 - de div #productDetails moet worden aangepast via productDetailsToHtml(product);
 - · deze methode is reeds geïmplementeerd
- merk op: de lijst van producten wordt dynamisch aangemaakt (~productenToHtml), het is dus daar dat we de event handlers gaan definiëren


```
productenToHtml(producten) {
  producten.forEach((product, index) => {
    const divElement = document.createElement('div');
    divElement.id = product.id;
    divElement.onclick = () => {
      this.productDetailsToHtml(product);
  });
```


07 Document Object Model

Javascript en de DOM

Flexibel nodes selecteren & cheatsheet

Één of meerdere nodes selecteren

getElementById(id)

- geeft het eerste element met de opgegeven id
- de zoekbewerking start meestal vanaf het document element, maar je kan evengoed van elk ander element starten

getElementsByTagName(tagname)

- retourneert een live HTML collection met alle elementen (0 of meer) met de opgegeven tagname
- een HTML collection is een array-like object van elementen en voorziet properties en functies om elementen te selecteren in de lijst

getElementsByClassName(value)

• retourneert een live HTML collection met alle elementen met de opgegeven *value* als waarde voor het class attribuut.

querySelector(CSS selector)

retourneert het eerste element dat voldoet aan de opgegeven CSS selector.

querySelectorAll(CSS selector)

 retourneert een non live (static) nodelist met alle elementen die voldoen aan de opgegeven CSS selector.

Één of meerdere nodes selecteren

- voorbeeld: als een nieuw product wordt gekozen dan gaan we in de methode productToHtml
 - de class tekstVet weghalen van het huidig gekozen product
 - · let op: mogelijks is er geen product met class tekstVet, bv. net na het veranderen van de categorie
 - de class tekstVet toevoegen aan het nieuwe gekozen product

```
// zet, in het overzicht van de producten, het gekozen product in het vetjes
if (document.querySelector(`#overzichtProducten .tekstVet`))
  document.querySelector(`#overzichtProducten .tekstVet`).classList.remove('class');
  document.querySelector(`#${product.id} p`).classList.add('tekstVet');
```


The most common DOM methods at a glance

Reaching Elements in a Document

document.getElementById('id'): Retrieves the element with
the given id as an object

document.getElementsByTagName('tagname'): Retrieves all elements with the tag name tagname and stores them in an array-like list

Reading Element Attributes, Node Values and Other Data

node.getAttribute('attribute'): Retrieves the value of the attribute with the name attribute

node.setAttribute('attribute', 'value'): Sets the value
of the attribute with the name attribute to value

node.nodeType: Reads the type of the node (1 = element, 3 = text node)

node.nodeName: Reads the name of the node (either element name or #textNode)

node.nodeValue: Reads or sets the value of the node (the text content in the case of text nodes)

Navigating Between Nodes

node.previousSibling: Retrieves the previous sibling node and stores it as an object.

node.nextSibling: Retrieves the next sibling node and stores it as an object.

node.childNodes: Retrieves all child nodes of the object and stores them in an list. here are shortcuts for the first and last child node, named node.firstChild and node.lastChild.

node.parentNode: Retrieves the node containing node.

Creating New Nodes

document.createElement(element): Creates a new element
node with the name element. You provide the name as a string.

document.createTextNode(string): Creates a new text node with the node value of string.

newNode = node.cloneNode(bool): Creates newNode as a copy
(clone) of node. If bool is true, the clone includes clones of all the
child nodes of the original.

node.appendChild(newNode): Adds newNode as a new (last) child node to node.

node.insertBefore(newNode,oldNode): Inserts newNode as a new child node of node before oldNode.

node.removeChild(oldNode): Removes the child oldNode from node.

node.replaceChild(newNode, oldNode): Replaces the child node oldNode of node with newNode.

element.innerHTML: Reads or writes the HTML content of the given element as a string—including all child nodes with their attributes and text content.

Known browser quirks:

getAttribute and setAttribute are not reliable. Instead, assign
the property of the element object directly: obj.property = value.
Furthermore, some attributes are actually reserved words, so instead
of class use className and instead of for use HTMLfor.

Real DOM compliant browsers will return linebreaks as text nodes in the childNodes collection, make sure to either remove them or test for the nodeType.

